PIERWSZA ŁAWKA · SCENARIUSZ LEKCJI · EDUKACJA OBYWATELSKA · KLASA 2

Kampania i wybory do samorządu uczniowskiego – od programu do urny

Lekcja praktyczna do działania obywatelskiego EO.D.9 (kandydowanie w klasowych lub szkolnych wyborach, w tym prowadzenie kampanii). Uczniowie przeprowadzają symulację wyborów do samorządu klasowego: układają program z diagnozy problemu szkoły, ustalają kodeks uczciwej kampanii, występują jako kandydaci, a komisja wyborcza przeprowadza tajne głosowanie i sporządza protokół. Symulacja opiera się na art. 85 Prawa oświatowego; nauczyciel sprawdza wcześniej, co o wyborach organów samorządu mówi regulamin samorządu w jego szkole.

Przedmiot	Edukacja obywatelska
Klasa	klasa 2
Dział	Dział 2. Szkoła jako wspólnota
Temat lekcji	**Kampania i wybory do samorządu uczniowskiego – od programu do urny**
Czas	45 minut (1 jednostka lekcyjna)
Metody	symulacja wyborów (odgrywanie ról), praca z tekstem prawnym (art. 85 Prawa oświatowego), diagnoza problemu i planowanie rozwiązania, miniwystąpienie kandydata
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w zespołach 4-osobowych (sztaby kandydatów), praca indywidualna (głosowanie)
Środki dydaktyczne	art. 85 Prawa oświatowego (dodatek 1), karta programu kandydata (dodatek 2), wzór kodeksu kampanii (dodatek 3), karty do głosowania, urna (pudełko), lista wyborców, wzór protokołu (dodatek 4), karta pracy (załącznik)

CEL OGÓLNY

Przygotowanie uczniów do uczestnictwa w wyborach do organów samorządu uczniowskiego: od zbudowania realistycznego programu, przez uczciwą kampanię, po przeprowadzenie głosowania i spisanie protokołu.

CELE OPERACYJNE – UCZEŃ PO LEKCJI:

- Uczeń wyjaśnia, że samorząd uczniowski tworzą wszyscy uczniowie, a zasady wybierania jego organów określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów (art. 85 ust. 1–4 Prawa oświatowego).
- Uczeń formułuje program kandydata, który wynika z diagnozy problemu i mieści się w kompetencjach samorządu (wnioski i opinie – art. 85 ust. 5).
- Uczeń stosuje zasady uczciwej kampanii (równe szanse, brak obrażania kontrkandydatów, obietnice możliwe do spełnienia).
- Uczeń uczestniczy w symulacji wyborów w roli kandydata, wyborcy albo członka komisji wyborczej.
- Uczeń ocenia fragment regulaminu samorządu pod względem zgodności z art. 85 i proponuje zmiany.

CELE W JĘZYKU UCZNIA

- Zbuduję program, który da się zrealizować w kompetencjach samorządu.
- Poprowadzę uczciwą kampanię i zagłosuję tajnie.
- Sprawdzę, czy zapis regulaminu samorządu nie jest sprzeczny z ustawą.

WYMAGANIA Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

- **EO.II.2** – diagnozuje problemy i potrzeby społeczności szkolnej, proponuje konstruktywne rozwiązania, a także w miarę możliwości (samodzielnie lub zespołowo) podejmuje działanie w tej sprawie
- **EO.II.3** – opisuje ideę samorządności uczniowskiej, w tym samorząd klasowy, szkolny i radę szkoły; analizuje mechanizmy włączania uczniów w decydowanie o sprawach szkoły, a także wykorzystuje samodzielnie lub w grupie wybrany mechanizm
- **EO.II.F1** – analizuje regulamin samorządu uczniowskiego lub inny wewnątrzszkolny regulamin, a także ocenia jego regulacje i proponuje zmiany, jeśli są konieczne
- **EO.D.9** – kandydowania w klasowych lub szkolnych wyborach, w tym prowadzenia kampanii wyborczej

Źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 6 marca 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2025 poz. 382) – podstawa programowa Edukacji obywatelskiej, zakres podstawowy; w liceum kl. II–III, w technikum kl. II–IV (https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2025/382/text.pdf).

KRYTERIA SUKCESU (NaCoBeZU)

- Mój program zawiera problem, cel, trzy konkretne działania i adresata (kto ma kompetencje).
- W wystąpieniu nie obiecuję rzeczy, na które samorząd nie ma wpływu.
- Nie obrażam kontrkandydatów i respektuję zasady kampanii ustalone przez klasę.

DODATEK 2. KARTA PROGRAMU KANDYDATA (jedna na zespół)

Element programu	Wpisz	Wskazówka
Problem (wynik diagnozy)		Skąd wiemy, że to problem? (obserwacja, rozmowa z kolegami, krótka ankieta)
Cel		Konkretny i możliwy do sprawdzenia („do końca semestru …")
Trzy działania		Co zrobi samorząd? (wnioski i opinie, organizacja wydarzeń, gazetka, akcja wolontariacka)
Adresat		Kto ma kompetencje, żeby to zatwierdzić: dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, rada szkoły?
Hasło kampanijne (do 8 słów)		Hasło nie może obrażać innych kandydatów ani obiecywać rzeczy poza kompetencjami.

Przykład (fikcyjny): problem – brak miejsc do siedzenia na przerwach; cel – do końca semestru dwie nowe ławki na korytarzu; działania – ankieta w klasach, wniosek do dyrektora o zakup ławek (art. 85 ust. 5), zbiórka pomysłów na wygląd ławek; adresat – dyrektor; hasło – „Usiądź z nami".

DODATEK 3. KODEKS UCZCIWEJ KAMPANII – SZABLON DO UZUPEŁNIENIA PRZEZ KLASĘ

Klasa wybiera pięć z poniższych zasad (głosowanie przez podniesienie ręki, po jednej zasadzie) i wpisuje je do kodeksu. Można dopisać własne.

1. Każdy kandydat ma tyle samo czasu na wystąpienie (1 minuta).
2. Nie obiecujemy rzeczy, na które samorząd nie ma wpływu (na przykład ocen, zmian w statucie szkoły).
3. Nie obrażamy kontrkandydatów i nie przypisujemy im złych intencji; krytykujemy propozycje, nie osoby.
4. Plakaty i hasła nie zawierają nieprawdziwych informacji.
5. Nie „kupujemy" głosów (słodycze, drobne prezenty w zamian za głos).
6. Nie wywieramy presji na wyborców ani nie sprawdzamy, jak kto głosował.
7. Po ogłoszeniu wyniku wszyscy kandydaci gratulują zwycięzcom i współpracują dla dobra klasy.

Podgląd • Pierwsza Ławka

		przeczytania regulaminu własnej szkoły. • Wraca do kryteriów sukcesu (NaCoBeZU); prosi o bilet wyjściowy. Rozdaje kartę pracy do samodzielnego sprawdzenia umiejętności (to nie jest praca domowa).	• Zapisują jedno zdanie biletu wyjściowego: co zrobię, żeby zachęcić innych do udziału w prawdziwych wyborach do samorządu.

RÓŻNICOWANIE: JAK DOSTOSOWAĆ LEKCJĘ

- Uczniom nieśmiałym powierz rolę sztabu, komisji wyborczej lub autora pytania do kandydatów; wystąpienie kandydata może wygłosić osoba ze sztabu, a program opracowuje cały sztab.
- Uczniom sprawnym zaproponuj dodatkowe zadanie: przeanalizuj w parach wskazany fragment regulaminu samorządu waszej szkoły i znajdź zapis, który wymaga doprecyzowania.
- Jeśli w klasie jest mało czasu, ogranicz się do dwóch kandydatów i skróć kodeks do trzech zasad.
- Jeśli w klasie jest napięcie między grupami, zwróć uwagę na zasady kodeksu i wybierz neutralne role (komisja, moderator) dla osób w konflikcie.

TYPOWE TRUDNOŚCI UCZNIÓW

- Obietnice poza kompetencjami samorządu („zniesiemy sprawdziany") – zapytaj: „Kto o tym decyduje? Co jest w art. 85 ust. 5?".
- Kampania zamienia się w konkurs popularności – wróć do kart programu i do pytań o wykonalność.
- Uczniowie mylą ustawę, statut i regulamin samorządu – narysuj hierarchię na tablicy: ustawa → statut → regulamin samorządu (art. 85 ust. 4).
- Niska frekwencja w symulacji – omów, od czego zależy legitymacja organu samorządu i jak zachęcić do udziału.
- Naruszenie tajności (zaglądanie do karty) – wprowadź osobne stanowisko do głosowania; omów, dlaczego tajność chroni wyborcę.

EWALUACJA LEKCJI

- Karty programów pokazują, czy uczniowie potrafią powiązać problem z działaniem i adresatem.
- Protokół komisji wyborczej sprawdza, czy uczniowie poprawnie liczą frekwencję i głosy.
- Bilet wyjściowy ujawnia, czy uczniowie widzą wartość udziału w prawdziwych wyborach.
- Zadania 1, 2 i 4 karty pracy sprawdzają znajomość art. 85 i umiejętność oceny regulaminu.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Kampania i wybory do samorządu uczniowskiego – od programu do urny – scenariusz lekcji, edukacja obywatelska, klasa 2 LO i technikum

Podgląd pokazał 4 z 11 stron. Pełna wersja: 11 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- metryczka lekcji: metody, formy pracy i środki dydaktyczne,
- cele lekcji oraz cele w języku ucznia,
- wymagania z podstawy programowej: EO.II.2; EO.II.3; EO.II.F1; EO.D.9,
- kryteria sukcesu (NaCoBeZU) do zapisania na tablicy,
- gotowe materiały do wydruku: wzory, karty, formularze i przepisy do pracy na lekcji,
- przebieg lekcji minuta po minucie – w tabeli: co robi nauczyciel, co robią uczniowie,
- wskazówki różnicowania, typowe trudności uczniów i sposoby sprawdzenia, czy cel lekcji został osiągnięty,
- załącznik: karta pracy dla ucznia (5 zadań, 15 pkt) z pełnym kluczem odpowiedzi.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/scenariusz-lekcji-edukacja-obywatelska-scenariusz-klasa-2-kampania-i-wybory-do-samo